

Onderzoeksprotocol rekenkamercommissie Bronckhorst

Het onderzoeksprotocol beschrijft de richtlijnen die de rekenkamercommissie Bronckhorst volgt bij de uitvoering van haar onderzoeken. Het protocol heeft tot doel het waarborgen van de kwaliteit van de onderzoeken, een goed verloop van het onderzoeksproces en het geven van inzicht in de werkwijze van de commissie.

1. Inleiding

Grondslag

Verordening op de rekenkamercommissie gemeente Bronckhorst 2018 en de verordening Auditcommissie gemeente Bronckhorst 2018

Taken en doelstelling

De rekenkamercommissie is een onafhankelijke commissie, benoemd door de gemeenteraad.

De commissie bestaat uit drie externe leden en wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris vanuit de raadsgriffie.

De rekenkamercommissie onderzoekt de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur.

Doeltreffendheid: zijn de beoogde effecten van het beleid ook daadwerkelijk behaald?

Doelmatigheid: is de voorbereiding en uitvoering van beleid efficiënt verlopen?

Rechtmatigheid: voldoet de uitvoering aan de wettelijke kaders en regelgeving?

Het doel van deze onderzoeken is om inzicht te bieden in de prestaties van de gemeente en waar nodig het formuleren van aanbevelingen voor de toekomst. De kwaliteitseisen die de rekenkamercommissie aan haar onderzoeken stelt zijn: objectief, consistent, controleerbaar, zorgvuldig, efficiënt en onafhankelijk.

2. Onderwerpselectie

De rekenkamercommissie bepaalt als onafhankelijke commissie zelf welke onderzoeken zij uitvoert.

Zij houdt een groslijst van onderwerpen bij. Ter voeding voert de rekenkamercommissie met regelmaat gesprekken met afzonderlijke raadsfracties of een afvaardiging daarvan.

Tevens kan de gemeenteraad of een inwoner de rekenkamercommissie gemotiveerd vragen om een onderzoek in te stellen. Indien nodig wordt de inwoner uitgenodigd zijn/haar verzoek nader toe te lichten. De rekenkamercommissie bepaalt in hoeverre zij een verzoek honoreert. De raad (of de inwoner) ontvangt bericht in hoeverre de rekenkamercommissie aan het verzoek voldoet.

Selectiecriteria

Bij de keuze voor onderwerpen kijkt de rekenkamercommissie naar de volgende selectiecriteria:

- Er is gerede twijfel over doeltreffendheid, doelmatigheid en/of rechtmatigheid.
- Er is een substantieel belang en/of risico in financieel, organisatorisch, bestuurlijk of maatschappelijk opzicht.
- Het onderzoek heeft toegevoegde waarde voor het raadswerk.
- Het onderzoek is praktisch uitvoerbaar.
- Het onderzoek moet het door de gemeente te beïnvloeden beleid betreffen.

Jaarlijks bepaalt de rekenkamercommissie welke onderzoeken zij gaat uitvoeren aan de hand van een kort oriënterend onderzoek naar belang, uitvoerbaarheid, actuele feiten e.d. Dit wordt neergelegd in een onderzoeksplan en jaarlijks voor 1 december ter kennisneming aangeboden aan de gemeenteraad met een afschrift aan de auditcommissie.

3. Onderzoeksopzet en aankondiging

Onderzoeksopzet

Na het bepalen van een onderzoeksonderwerp stelt de rekenkamercommissie een onderzoeksplan vast. Dit kan bevatten, afhankelijk van de aard van en het type onderzoek:

- Doelstelling en vraagstelling onderzoek.
- Deelvragen.
- Normenkader.
- Globale onderzoeksaanpak.
- Planning en uitvoering.

Afhankelijk van het onderwerp kunnen rekenkameronderzoeken verschillen qua type en aard. Onderscheiden kunnen worden diepgaande onderzoeken, kortlopende onderzoeken, rekenkamerbrieven en vervolgonderzoeken.

De rekenkamercommissie nodigt de fractievoorzitters uit om de (voorlopige) onderzoeksvragen te bespreken. De doorwerking van onderzoeken is beter naarmate de onderzoeksvragen en verwachtingen aansluiten bij de behoefte van de gemeenteraad.

Aankondiging

De rekenkamercommissie stuurt het definitieve onderzoeksplan ter kennisneming naar de gemeenteraad. Het college en de gemeentesecretaris ontvangen ieder een schriftelijke aankondiging van het onderzoek. Eén of meer leden van de rekenkamercommissie kunnen het onderzoek persoonlijk toelichten aan de gemeentesecretaris.

De rekenkamercommissie laat aan andere relevante relaties weten dat er een onderzoek ingesteld gaat worden.

4. Samenwerking met externe onderzoeksbureaus

Afhankelijk van aard of omvang van een onderzoek, kan de rekenkamercommissie externe ondersteuning zoeken. De rekenkamercommissie stuurt met de offerteaanvraag het

onderzoeksprotocol, de onderzoeksopzet en de Algemene Inkoopvoorwaarden van de Achterhoekse gemeenten mee.

In de offerteaanvraag vraagt de rekenkamercommissie expliciet of het bureau de laatste vijf jaar een onderzoek heeft uitgevoerd voor of in de gemeente Bronckhorst. Op die manier kan de rekenkamercommissie beoordelen of er sprake is van (de schijn van) belangenverstrengeling.

De rekenkamercommissie nodigt een aantal onderzoeksbureaus uit om hun offerte toe te lichten en maakt vervolgens een keuze.

Indien in het onderzoek sprake is van het verwerken van persoonsgegevens, sluit de rekenkamercommissie een verwerkersovereenkomst af met het onderzoeksbureau.

5. Start van het onderzoek

Het onderzoek begint met een startbijeenkomst waarin de rekenkamercommissie (eventueel samen met het externe onderzoeksbureau) een toelichting geeft op de werkwijze aan ambtelijk betrokkenen. Tijdens deze bijeenkomst maken betrokkenen en de onderzoeker(s) werkafspraken.

6. Voortgang en dossiervorming

Afspraken

- Alle verslagen van interviews worden voor akkoord voorgelegd aan betrokkenen. De verslagen zijn geheim.
- De onderzoeker(s) kunnen een beroep doen op de secretaris van de rekenkamercommissie voor het plannen van interviews en het aanleveren van documenten.

In geval van samenwerking met een extern bureau geldt aanvullend:

- Het onderzoeksbureau rapporteert regelmatig over de voortgang van het onderzoek.
- De leden van de rekenkamercommissie hebben de intentie om zoveel mogelijk aanwezig te zijn bij de interviews die het onderzoeksbureau afneemt.
- De rekenkamercommissie krijgt de beschikking over het onderzoekdossier. Het is het onderzoeksbureau niet toegestaan kopieën – in welke vorm dan ook - aan te houden na afloop van het onderzoek.
- Het onderzoeksbureau mag niet buiten de rekenkamercommissie om contact opnemen met derden over de voortgang of resultaten van het onderzoek.

De rekenkamercommissie valt als gemeentelijk orgaan onder de werking van de Archiefwet. Voor het bewaren van haar archiefbescheiden houdt de rekenkamercommissie zich in dat verband aan de bewaartermijnen zoals die zijn opgenomen in de geldende gemeentelijke selectielijst.

Voor inzage in vertrouwelijke stukken moet een gemotiveerd verzoek worden ingediend bij de rekenkamercommissie. Dergelijke verzoeken zullen door de rekenkamercommissie worden beoordeeld op grond van de Wet openbaarheid van bestuur. Interviewverslagen zijn niet openbaar,

tenzij voorafgaande aan de interviews anders wordt aangegeven. In dat geval zal dit gemotiveerd kenbaar worden gemaakt door de rekenkamercommissie.

7. Rapportage

Het uitgangspunt van de rapportage is transparantie. Het moet helder zijn hoe de rekenkamercommissie tot haar conclusies en aanbevelingen komt.

Ambtelijk wederhoor

Aan de hand van de onderzoeksresultaten schrijft de rekenkamercommissie haar bevindingen op in een conceptrapport van bevindingen. Dit concept gaat onder embargo naar de gemeentesecretaris, eventueel indien van toepassing onder gelijktijdige verzending aan andere betrokken organisaties of personen. De rekenkamercommissie kan deze bevindingen mondeling toelichten.

De gemeentesecretaris krijgt de gelegenheid om – uiterlijk binnen twee weken– de feiten in het conceptrapport te controleren. De rekenkamercommissie reageert schriftelijk op deze ambtelijke reactie waarbij zij laat weten of de opmerkingen hebben geleid tot aanpassingen in het conceptrapport.

In overleg kan het ambtelijk wederhoor plaatsvinden in de vorm van een bijeenkomst. Hierin worden met alle betrokkenen de voorlopige bevindingen/beelden van het onderzoek gedeeld, besproken en aangescherpt. Van deze bijeenkomst wordt een verslag gemaakt dat voor akkoord wordt voorgelegd aan de deelnemers.

Bovenstaande met betrekking tot het ambtelijk wederhoor kan, indien van toepassing, ook gelden voor andere betrokken organisaties of personen.

Conclusies en aanbevelingen

Na het ambtelijk wederhoor formuleert de rekenkamercommissie de conclusies en aanbevelingen.

In geval van samenwerking met een extern bureau verwacht de rekenkamercommissie van het bureau een voorzet voor conclusies en aanbevelingen.

Bestuurlijke reactie

Het definitieve onderzoeksrapport wordt inclusief conclusies en aanbevelingen aan het college voorgelegd voor een bestuurlijke reactie. Voor de bestuurlijke reactie geldt een termijn van minimaal 2 weken en maximaal 3 weken, tenzij de rekenkamercommissie meent dat er valide redenen zijn om hiervan af te wijken. Naar aanleiding van de bestuurlijke reactie formuleert de rekenkamercommissie een nawoord en stelt het eindrapport vast.

8. Behandeling in de raad

De rekenkamercommissie biedt het eindrapport aan de raad aan met een afschrift aan de Auditcommissie.

Eén of meerdere leden van de rekenkamercommissie zijn in de desbetreffende vergadering aanwezig om toelichting te verschaffen op het rapport.

Betrokkenen bij het onderzoek ontvangen een bericht wanneer het eindrapport wordt aangeboden.

9. Publicatie van het rapport

Tegelijk met de aanbieding kan de rekenkamercommissie zorgen voor een samenvatting (afhankelijk van onderwerp en omvang onderzoek). Het eindrapport komt na het aanbieden beschikbaar via de website van de gemeente Bronckhorst. De rekenkamercommissie kan een persbericht versturen. De voorzitter van de rekenkamercommissie is de woordvoerder naar buiten toe. Bij presentaties en vragen over specifieke onderzoeken kunnen de andere leden van de rekenkamercommissie ook uitleg geven.

10. Evaluatie

Na elk onderzoek neemt de rekenkamercommissie het onderzoek onder de loep (proces en inhoudelijke aspecten van het onderzoek) en stelt dit voor een volgend onderzoek desgewenst bij.

11. Inwerkingtreding

Dit protocol treedt in werking een dag na bekendmaking.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de rekenkamercommissie Bronckhorst

11 maart 2019

De secretaris,

J. Schreur

De voorzitter,

A. Kloosterman